

Razlike u doživljaju lepote muških i ženskih karikatura lica

Tijana Todić Jakšić

Katedra za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u
Kosovskoj Mitrovici

Prenaglašenost značaja lepote lica se u savremenom svetu ne smatra negativnim. Međutim, nije lako odgovoriti na pitanja: Koji su kriterijumi lepote?; Kako se lepota rangira i od čega zavisi? Brojna istraživanja koja su za cilj imala ispitivanje lepote ljudskih lica, a koja se zapravo svode na ispitivanje seksualne atraktivnosti muških i ženskih lica, ukazuju na činjenicu da se lepota ustvari ne smatra dubokom i višeslojnom, što svakako jeste. Seksualna atraktivnost zapravo predstavlja samo jednu od bazičnih dimenzija doživljaja lepote lica i tela. Osvrćući se na nalaze u kojima su kao atraktivnija lica smatrana ona sa naglašenim dimorfnim karakteristikama stvara se potreba za ispitivanjem dimenzionalnosti doživljaja lepote ovakvih lica. Pristupajući ovom istraživanju postojala je namera da se ispita da li se i kako doživljaj lepote, atraktivnosti, maskuliniteta i femininosti lica menja u zavisnosti od korekcije stimulusa. U tu svrhu su korišćene slike muških i ženskih lica, od koji su kreirane karikature. Stimulusni materijal čine originalne slike lica (6 ahromatskih slika muških i ženskih lica sa neutralnim izrazom) kao i njihove karikature nastale uvećanjem i umanjenjem pojedinačnih delova lica (brade, očiju sa obrvama, nosa, i usta). Dobijeni rezultati ukazuju da se atraktivnost muških i ženskih lica preklapa sa većinom dimenzija doživljaja lepote. Dominantne karakteristike muških lica su umanjena brada i oči, a ženskih umanjen nos i uvećane oči koje ih čine i lepšim na gotovo svim dimenzijama doživljaja lepote. Ispitanici dominantne feminine karakteristike opažaju kao presudne i kod procene atraktivnosti i lepote ženskih lica. Iako ispitanici identifikuju maskuline karakteristike muških lica, oni ih ne smatraju atraktivnim ili poželjnim karakteristikama lepote, što donekle potvrđuje ranije nalaze istraživanja u kojima je feminino muško lice smatrano atraktivnijim od maskulino muškog lica.

Ključne reči: karikature, doživljaj lepote, atraktivnost, maskulinitet, femininitet